

DECIMAREA ARMATEI ROMÂNE DUPĂ 23 AUGUST 1944

În data de 25 octombrie a fiecărui an se sărbătorește Ziua Armatei, prilej de omagiere a oștii române dar și de comemorare a eroilor militari care s-au jertfit pentru țară.

Armata Română a fost întotdeauna stâlpul societății, apărătorul patriei, prezentă la toate evenimentele importante ale istoriei, implicată direct în Marea Unire de la 1918, urmare a faptelor de vitejie din primul Război Mondial.

Din păcate, mai târziu, din cauza unor politicieni neinspirati și a unui rege prea tânăr și fără experiență, oastea țării a fost târâtă într-un infern nemeritat, consecințele pe termen lung fiind fatale pentru ea și pentru popor - instaurarea regimului comunist totalitar.

Actul politico-militar de la 23 august 1944, denumit în diferite feluri - „lovitură de stat”, „insurecție armată antifascistă și antiimperialistă”, „revoluție populară de eliberare națională”, „lovitură de palat” sau „Marea Trădare Națională” - a marcat o cotitură majoră în istoria României, care a debutat cu decimarea armatei, începută chiar în acea seară, și continuată în perioada comunistă ce a urmat.

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

Apare sub egida Fundației Literar Istorice „STOIKA”

În august 1944, Mareșalul Ion Antonescu, conducătorului statului român aflat în plin război mondial, urma să încheie cu guvernul sovietic un armistițiu - dorit mai favorabil pentru țară - dar politicienii marcanti ai vremii și regele Mihai (în vârstă de 23 de ani) nu au fost de acord, considerând că este mai bine să procedeze la demiterea și arestarea Mareșalului. Proclamația regelui și Directiva Marelui Stat Major din seara de 23 august 1944 au dispus întregii armate române încetarea imediată a luptelor contra sovieticilor și continuarea războiului alături de Puterile Aliate.

Actul pripit și insuficient calculat de la 23 august 1944 (inițial fusese plănuțit pentru 26 august), operă a Majestății Sale, împreună cu politicieni ezitanți și militari fideli Casei Regale, nu a însemnat doar scoaterea din luptă a Mareșalului și întoarcerea armelor împotriva aliatului german (pentru care a fost calificat de unii istorici „trădare” - vezi Mircea Vâlcu Mehedinți, „Memoria istoriei” vol I, editura M. Vâlcu Mehedinți, 2014, pag. 227 și următoarele). A însemnat netezirea căii Armatei Roșii sovietice de ocupare a României și impunerii regimului politic stalinist. A fost „punctul zero” al decimării armatei române prin luarea în prizonierat de către sovietici încă din 24 august 1944 a peste 100.000 de militari români, mulți dintre aceștia trimiși în lagăre, de unde nu s-au mai întors. Imediat după arestarea Mareșalului, prin Decretul Regal nr. 1619/23 august 1944, generalul Constantin Sănătescu a fost numit Președinte al Consiliului de Miniștri, însărcinat cu formarea noului guvern și ducerea la îndeplinire a măsurilor decise în acea zi istorică.

Proclamația către țară a regelui, transmisă la radio la ora 22:00, menționa că România a acceptat armistițiu cu URSS, cerând imperativ armatei să înceteze lupta alături de Germania și să treacă de partea Puterilor Aliate, lucru cu care aceasta s-a conformat. Mărturie stă atitudinea generalului Ilie Ștefla, care, întrebat de omologul său neamț ce are gând să facă, acesta i-a răspuns politico dar ferm: „Voi merge mai departe cu regele meu”.

Prin Directiva Operativă a Marelui Stat Major din aceeași seară s-a transmis Armatei Române de pe

front ordinul de a opri imediat ostilitățile contra sovieticilor, dispoziție executată întocmai, în timp ce rușii au considerat că e o „capitulare necondiționată a unei țări învinse”. Spre exemplificare, la 25 august 1944, se găseau regrupate pe valea Tazlăului mai multe Divizii, iar când comandantul lor, generalul Radu Gheorghe a vrut să discute cu omologul său sovietic detaliile colaborării, acesta, după ce a acceptat formal, la 2 septembrie 1944 a procedat la dezarmarea trupelor noastre și luarea în prizonierat a militarilor, trimiși apoi în lagăre.

Luarea în captivitate de către sovietici a ostașilor români, imediat după 23 august 1944, a constituit preludiul decimării Armatei și deposedarea ei de principala prerogativă - Apărarea Patriei. Un proces complex, diabolic și de durată, subversiv și antinațional, cu urmări dramatice pe termen lung: instaurarea forțată a unui sistem politic dictatorial de orientare bolșevică.

După ce, în primele zile de după 23 august, comandamentul sovietic a subordonat trupele române de uscat, în perioada 29 august - 5 septembrie 1944, rușii au preluat și flota de război, punând marinarii lor pe navele noastre.

La 3 septembrie 1944, ziarul sovietic „Stea Roșie” publica un articol în care arăta că, de la 23 august, Trupele Frontului 2 și 3 „Ucraina” au luat prizonieri peste 100.000 de ofițeri și soldați români, printre care pe generalii Radu Gheorghe, Alexandru Saidac, Mihail Voicu, Gheorghe Cozma, Traian Stănescu și alții.

Pe 12 septembrie 1944, la Moscova, s-a semnat Convenția de Armistițiu dintre România și Marile Puteri Aliate, în frunte cu URSS, care a stipulat condiții dezavantajoase pentru țara noastră, tratată ca un învins ce a capitulat necondiționat.

Pentru punerea în aplicare a prevederilor Armistițiului din 12 septembrie 1944, prin aceeași Convenție, s-a înființat Comisia Aliată de Control care să preia sarcina reglementării și verificării modului de **executare** a clauzelor Armistițiului, acționând în numele Puterilor Aliate potrivit Directivelor Generale ale Înaltului Comandament Aliat (a se citi sovietic).

Prin măsurile luate de Comisia Aliată de Comerț, în România, Armistițiul a fost în fapt o ocupație militară sovietică, cu urmări catastrofale pentru țară. Marele Stat Major al Armatei a fost deposedat de atribuții operaționale, fiind limitat la sarcini administrative, de evidență a pierderilor, contabilizare a morților și răniților, sau de instruire a militarilor de interior.

Între 1945-1947, Comisia Aliată de Control, prin intermediul consilierilor sovietici, a acționat intens în direcția reducerii drastice a Armatei Române, fiind desființate mai multe Mari Unități și epurați numeroși generali și ofițeri români, înlocuiți cu indivizi analfabeți, leneși, dar cu „origine sănătoasă”, recrutați din rândul muncitorilor, țăranilor și activiștilor, avansați „la apelul de seară”, unii făcuți direct generali (precum tovarășul Nicolae Ceaușescu).

Forțele armate române au fost reduse de la 410.000 de militari în mai 1945 la 130.000 în decembrie 1947.

Prin Decretul-Lege nr. 320/26 aprilie 1945 au fost integrați în Armata Română 1005 voluntari ai Diviziei „Tudor Vladimirescu” „ca ofițeri de educație și cultură”. De menționat că, încă din 1943, Ana Pauker și colonelul Nicolae Cambrea au recrutat circa 50.000 de ostași din rândul prizonierilor de război din URSS care au format numita Divizie, pregătită și folosită apoi la politizarea oștirii.

Prin ordinul ministrului de război nr. 29/8.05.1945 s-a constituit Aparatul de Educație, Cultură și Propagandă și s-a înființat funcția de ajutor de comandant pe educație, cultură și propagandă, transformată ulterior în funcția de loctiitor politic (rămasă până în decembrie 1989), cu rolul de întărire a ordinii și disciplinei ca „activiști de partid în domeniul militar”.

S-a renunțat la tradițiile ostășești, au fost introduse uniforme și regulamentele militare după model sovietic și s-a procedat la aservirea totală a Armatei sistemului politic.

După semnarea Tratatului de pace de la Paris (10 februarie 1947), Comisia Aliată de Control și-a încheiat de drept existența, dar în realitate, ocupația militară sovietică s-a menținut în România mulți ani în continuare, impunând și susținând un regim politic despotice, de tip stalinist. Trupele sovietice de ocupație au fost retrase abia în 1957, în urma înțelegerilor dintre liderii Nikita Hrușciiov și Gheorghe Gheorghiu-Dej (a se vedea și General Ion Suța - România la cumpăna istoriei, Editura Științifică, București, 1991).

Pe măsura creșterii autorității comuniștilor, concomitent cu decapitarea armatei și politizarea ei excesivă, au fost create noi structuri, cu scop informativ, identificarea și reprimarea potrivnicilor. Au fost create după model NKVD servicii de Contrainformații, veritabile formațiuni de poliție politică, menite să supravegheze cadrele militare și să sădească neîncrederea și suspiciunea generală, cu toții bănuți aprioric de trădare și pactizare cu dușmanul.

La 20 decembrie 1947, la conducerea armatei a fost numit Emil Bodnăraș, comunist de frunte, participant și la lovitura de la 23 august 1944, care a întronat teroarea în rândul militarilor, operând o nouă serie de epurări, simultan cu promovarea unor activiști dârji ca Dumitru Petrescu, Petre Borilă, Leontin Sălăjan sau Nicolae Ceaușescu (viitorul comandant suprem, numit la 18 martie 1950 șef al Direcției Politice Superioare a Armatei, cu gradul de general).

Represiunea a continuat și, numai la 20 mai 1948, în cadrul operațiunii „Gayaneh” au fost arestați peste 3.000 de ofițeri, care apoi au fost anchetați, torturați și condamnați la pedepse grele, mulți dintre ei dându-și obștescul sfârșit în carcerile comuniste.

Decimarea armatei române, începută la 23 august 1944 și definitivată în perioada comunistă care a urmat, s-a concretizat în primul rând în arestarea, condamnarea și uciderea în lagăre și închisori a generalilor și celorlalți militari patrioți, sfârșind executați, umiliți și torturați în pușcării.

Chiar în data de 23 august 1944, în afară de Mareșal, au fost arestați la Palat generalii Constantin Vasiliu (comandantul Jandarmeriei), Constantin Pantazi (ministrul de război) și Dumitru Popescu (ministrul de interne).

Imediat după 23 august și până la Convenția de Armistițiu (12 septembrie 1944), printre cei peste 100.000 de militari români luați prizonieri și aruncați în lagăre s-au numărat și generali-comandanți de Mari Unități ca Radu Gheorghe, Alexandru Saidac, Gheorghe Cozma, Mihai Voicu, Traian Stănescu...

Prin Decretul Regal nr. 1850/4 octombrie 1944, se împuternicea Consiliul de Miniștri să ia măsurile de rigoare față de criminalii de război - responsabili de dezastrul țării, sens în care au fost apoi înființate Tribunale ale Poporului, care să-i judece și condamne aspru pe „criminalii de război” și sancționați ca atare, generalii Ilie Ștefleă, Gheorghe Ciolaki, Radu Corne, Gheorghe Teodorescu, Conaștin Vasiliu și alții. Iar generalul Gheorghe Avramescu, în ziua de 2 martie 1945 a fost împușcat pe loc, fără judecată, de sovietici.

Numărul generalilor Armatei Române morți în detenție este impresionant și numai o succintă trecere în revistă cu titlu exemplificativ este grăitoare: în temniță la Aiud au murit 21 de generali, printre care Aurel Aldea (ministru de interne în primul guvern Sănătescu), Nicolae Macici, Scarlat Mardare, Mihail Racoviță, Constantin Petrovicescu, Grigore-Ștefan Stoika și alții.

În celulele de la Sighet au decedat 17 generali, printre care Henry Cihovski, Nicolae Tătăranu, Radu Roșculeț, Nicolae Samsonovici, Nicolae Marinescu și alții.

În Penitenciarul Jilava și-au găsit sfârșitul - în afară de Mareșalul Antonescu - 10 generali, printre care Radu Băldescu, Mihail Voicu, Radu Rosetti, Ion Negulescu, Constantin Vasiliu (executat odată cu Mareșalul) etc. La închisoarea Văcărești au încetat din viață 9 generali printre care Ion Arbore, Nicolae Ciupercă, Radu Crone și alții.

La Canal au pierit 6 generali, printre care Gheorghe Giosanu și Alexandru Nicolici.

În beciul de la Făgăraș au trecut în neființă 5 generali, printre care Emanoil Leoveanu și Gheorghe Leteanu.

În lagărul de exterminare Pitești s-au stins generalii Constantin Trestioreanu și Mihail Chiriacescu iar generalul Constantin Pantazi a sfârșit la Râmnicu Sărat. Și exemplele pot continua.

În epoca ceaușistă (1965-1989) Armata Română, puternic politizată și aservită sistemului totalitar, a reușit totuși să se mai redreseze, dovedind în mai multe ocazii curaj și devotament (ca de exemplu, în 1968 când s-a mobilizat exemplar spre a se opune invadatorilor Cehoslovaciei, la inundații, la cutremurul din 1977 etc), dar este de subliniat că adesea a fost folosită de regim la activități neconforme statutului și menirii ei, respectiv în agricultură, în construcții sau, mai grav, la activități informative de poliție politică. Totul în detrimentul pregătirii profesionale, dotării și modernizării ei.

În decembrie 1989, contrar misiei sale, din porunca lui Nicolae Ceaușescu, a fost scoasă în stradă pentru reprimarea Revoluției, însă, cu unele excepții, n-a executat întocmai ordinele comandantului suprem de a trage în români, evitând astfel o mai mare vărsare de sânge.

Revoluția din decembrie 1989, în care Armata a avut meritele ei incontestabile, a scos la iveală gravele carențe de pregătire și competență ale militarilor români, în care soldații neinstruiți au tras unii în alții, fără noimă, lăsând în urmă mii de victime (morți și răniți) în rândul oștenilor (și civililor), armata plătind tributul ei de sânge pentru victoria Revoluției. A fost nevoie de încă un mare sacrificiu pentru a vedea cât de importantă este pentru un stat civilizată o armată modernă și profesionistă, sperând că, în prezent, după intrarea în NATO și aderarea la U. E. să se poată vorbi în România de o oștire bine instruită și echipată, la standardele internaționale actuale.

HORAȚIU MĂNDĂȘESCU

0%

User Rating: Be the first one !

